

Sygn. akt: II AKa 73/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 maja 2022 roku

Sąd Apelacyjny w Katowicach w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący	SSA Wojciech Paluch (spr.)
Sędziowie	SA Michał Marzec SO del. Maciej Dutkowski
Protokolant	Martyna Paciej

przy udziale prokuratora Prokuratury Rejonowej w Raciborzu Krzysztofa Grudy

po rozpoznaniu w dniu 26 maja 2022 roku sprawy

A. B. s. W. i T., ur. (...) w R.

oskarżonego o czyny z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. i art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 288 § 1 k.k.

na skutek apelacji obrońcy i pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Rybniku z dnia 22 lipca 2021 roku, sygn. akt III K 110/20

- utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;
- zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych postępowania odwoławczego, obciążając nimi Skarb Państwa.

SSO del. Maciej Dutkowski SSA Wojciech Paluch SSA Michał Marzec

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 73/22
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	2	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

wyrok Sądu Okręgowego w Rybniku z dnia 22 lipca 2021 roku, sygn. akt III K 110/20

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia**1.1.1. Kierunek i zakres zaskarżenia**

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.1.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. **Wnioski**

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

**2. Ustalenie faktów w związku z dowodami
przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy**

1.5. Ustalenie faktów

1.1.3. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.				
1.1.4. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.				

1.6. Ocena dowodów

1.1.5. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

1.1.6. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów	

(dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwiężle o powodach nieuwzględnienia dowodu

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
3.1.	Podniesiony w apelacji obrońcy zarzut błędu w ustaleniach faktycznych i korespondujący z nim zarzut obrazy art. art. 7, 391§1, 399 kpk	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwiężle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>W pierwszym rzędzie należy zauważyć, że Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku bardzo skrupulatnie przeanalizował okoliczności zarówno obciążające jak i łagodzące występujące po stronie oskarżonego i wpływające na przyjęcie zawinienia. Sąd Apelacyjny w pełni podziela zaprezentowane tam poglądy i aby się nie powtarzać odsyła do tegoż uzasadnienia. Sąd Okręgowy bezpośrednio zetknął się na rozprawie z materiałem dowodowym, w szczególności z wyjaśnieniami oskarżonego oraz zeznaniami świadków G. P., E. P., W. P., D. K., Ł. K., A. R. oraz K. N., a w szczególności z obiektywnymi dowodami w postaci nagrań z kamer monitoringu. Kluczowe były też</p>		

wnioski wysnute z opinii biegłych z zakresu medycyny i genetyki. Sąd I instancji z przeprowadzonych dowodów wyciągnął trafne wnioski, każdy z nich omówił, czemu dał wyraz w prawidłowo sporządzonym uzasadnieniu.

Sąd Okręgowy prawidłowo i zgodnie z obowiązującymi przepisami przeprowadził postępowanie dowodowe i trafnie uznał, że oskarżony dopuścił się przestępstwa z art. 13§1 k.k. w zw. z art. 148§1 k.k. i art. 157§1 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k. przypisanego mu w wyroku. Wątpliwości nie budzi też przyjęta kwalifikacja prawna czynu A. B., o czym dalej będzie szerzej mowa.

Z kolei apelacja obrońcy stanowiła jedynie polemikę z prawidłowymi ustaleniami sądu meriti i w istocie do sprawy nie wniosła niczego nowego. Skarżący zakwestionował jedynie ustalenia sądu I instancji w zakresie czynu przypisanego oskarżonemu w pkt 1 zaskarżonego wyroku. Nie sposób jednak nie zauważyć, że okoliczności, a w szczególności miejsce i czas popełnienia występku z art. 288§1 k.k, ściśle wiążą się z głównym przestępstwem, za które skazany został A. B..

Generalnie zarzuty apelacji dotyczące przebiegu zdarzenia zasadały się na kwestionowaniu relacji pokrzywdzonego, przy jednoczesnym eksponowaniu wersji zaprezentowanej przez oskarżonego w postępowaniu sądowym. Pomijając oczywistą sprzeczność ostatnich wyjaśnień A. B. z całym pozostałym materiałem dowodowym, nie sposób nie zauważyć rażącej nielogiczności i niespójności wersji oskarżonego. Oskarżony po tym jak zmienił

swe wyjaśnienia zaczął utrzymywać, że w trakcie zdarzenia jedynie bronił się przed pokrzywdzonym m.in. wyrywając mu nóż, którym później mógł skaleczyć G. P.. Jednak w żaden sposób nie potrafił wytłumaczyć, w jaki sposób w rękach pokrzywdzonego znalazł się nóż bezspornie pochodzący z domu A. B.. Nadto wyjaśnienia nie dają odpowiedzi na pytanie, co oskarżony robił przed wejściem do klatki schodowej budynku, w którym mieszka G. P. i z jakiego powodu pokrzywdzony miałby go atakować. Autor apelacji jako argument za trafnością zarzutów podaje, że nie ustalono powodów, dla których A. B. miałby chcieć śmierci pokrzywdzonego, czy choćby się na to godzić, postulując przyjęcie kwalifikacji jedynie z art. 157§1 k.k., nie zauważając tego, że i do spowodowania lekkich obrażeń ciała oskarżony nie miał jasnego motywu. Pokrzywdzony w trakcie zdarzenia został trzykrotnie ugodzony nożem w żywotne okolice ciała, a to w szyję. Jedynie na skutek szczęśliwego zbiegu okoliczności nie doszło do uszkodzenia tętnicy prawej szyjnej, co w realiach sprawy niechybnie skutkowałoby zgonem G. P.. W chwili czynu oskarżony nie znajdował się w stanie wyłączającym, czy choć ograniczającym zdolność rozpoznania czynu i pokierowania swoim postępowaniem. Nie jest chory psychicznie, ani upośledzony umysłowo. Powyższe ustalenie nie zostało zakwestionowane w apelacji. Zatem trudno przypuszczać, by oskarżony zadając tego rodzaju uderzenia nożem nie zdawał sobie sprawy z możliwych konsekwencji swoich działań. Trafnie wskazał na to Sąd Okręgowy w pisemnym uzasadnieniu orzeczenia.

W konsekwencji ocena zgromadzonych dowodów dokonana w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku była zgodna z zasadami logiki oraz doświadczenia życiowego i w żadnym razie nie naruszyła wyrażonej w art. 7 kpk zasady swobodnej oceny dowodów. Okoliczność, że sąd nie dał wiary wyjaśnieniom oskarżonego w świetle powyższej zasady nie może budzić żadnych zastrzeżeń sądu II instancji, skoro swe zdanie sąd meriti w sposób należyty i wyczerpujący uzasadnił, wskazując na szereg nieścisłości, sprzeczności występujących w wersji podanej przez oskarżonego. O złamaniu zasady swobodnej oceny dowodów można mówić jedynie wtedy, gdyby ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego zawierała oczywiste błędy natury faktycznej, takie jak przeoczenie ważnych dowodów, albo logicznej. Taka sytuacja w niniejszym postępowaniu nie wystąpiła. Konsekwencją powyższego była też bezzasadność subsydiarnego zarzutu obrazy art. 391§1 kpk. Wspomniany przepis o charakterze stricte proceduralnym pozwala, a w niektórych sytuacjach nakazuje, sądowi ujawnienie wcześniejszych deponycji osoby przesłuchiwanej. W żadnym razie nie zawiera jednak reguł ocen zeznań świadków. Tu zastosowanie ma sformułowana w art. 7 kpk zasada swobodnej oceny dowodów.

Nie sposób także dopatrywać się naruszenia art. 399§1 kk, polegającego na zaniechaniu zmiany kwalifikacji czynu przypisanego oskarżonemu na występki z art. 157§1 kk. W istocie we wspomnianym zarzucie autor apelacji ponowił argumentację

<p>zaprezentowaną wcześniej, w zarzucie błędu w ustaleniach faktycznych. Zatem skoro prawidłowe ustalenia faktyczne wskazują na działanie oskarżonego z zamiarem pozbawienia życia G. P., to nie sposób przyjąć, by sąd meriti popełnił błąd nie dokonując zmiany kwalifikacji prawnej czynu przypisanego A. B..</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>Zmiana wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zbrodni z art 13§1 kk w zw. z art. 148§1 kk w zw. z art.157§ 1 kk w zw. z art 11§2 kk, ewentualnie zmiana kwalifikacji prawnej czynu na występki z art.157§ 1 kk i orzeczenie kary 1 roku pozbawienia wolności, bądź uchylene wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Zarzut bezzasadny z powodów opisanych powyżej</p>		
<p>3.2.</p>	<p>Podniesiony w apelacji obrońcy zarzut rażącej niewspółmierności kary orzeczonej za zbrodnię z art 13§1 kk w zw. z art. 148§1 kk w zw. z art.157§ 1 kk w zw. z art 11§2 kk</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Nie sposób uznać wymierzonej oskarżonemu kary za rażąco niewspółmiernie surową, czyli za taką, której wadliwość jest</p>		

<p>oczywista, widoczna na pierwszy rzut oka. Oskarżony działał brutalnie, bez racjonalnego powodu. Konsekwencją jego zachowania były obrażenia ciała pokrzywdzonego, skutkujące pobytem w szpitalu i kilkumiesięczną rekonwalescencją. Pokrzywdzony w żaden sposób nie sprowokował oskarżonego, nie był z nim skonfliktowany. A. B. był wcześniej kilkakrotnie karany, w miejscu zamieszkania cieszył się przeciętną opinią. Wymierzona kara jest bliska ustawowemu minimum. Podkreślić przy tym należy, że w uzasadnieniu apelacji nie zawarto żadnych argumentów za postulowanym obniżeniem kary. Zatem nie sposób było dokonać zmiany wyroku w kierunku złagodzenia kary.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>Apelacja nie zawierała odrębnie sformułowanego wniosku w odniesieniu do powyższego zarzutu</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>3.3.</p>	<p>Podniesiony w apelacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego zarzut rażącej niewspółmierności kary orzeczonej za zbrodnię z art 13§1 kk w zw. z art. 148§1 kk w zw. z art.157§ 1 kk w zw. z art 11§2 kk</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		

<p>Oskarżony niewątpliwie jest osobą zdemoralizowaną, o czym świadczy brutalność zachowania i działanie w istocie bez powodu. Z drugiej strony nie sposób pominąć tego, że działanie oskarżonego zatrzymało się na fazie usiłowania, zaś pokrzywdzony nie doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu. Wszystkie te okoliczności zostały prawidłowo rozważone przez sąd meriti. W konsekwencji sąd odwoławczy uznał, że wymierzanie oskarżonemu za przypisany czyn kary ponad dwukrotnie wyższej, w istocie eliminacyjnej, byłoby rozstrzygnięciem rażąco niewspółmiernie surowym. Tego rodzaju kary zarezerwowane są dla sprawców szczególnie drastycznych przestępstw, dla osób co do których brak jest realnej szansy na resocjalizację w rozsądnym terminie. Stąd w tego rodzaju przypadkach pierwszeństwo dla celów represyjnych kary i ochrony społeczeństwa przed takimi osobami. W realiach niniejszej sprawy brak jest jednak argumentów za przyjęciem, że oskarżony nie podda się resocjalizacji w trakcie odbywania orzeczonej przez sąd meriti kary. Zatem i w odniesieniu do tego zarzutu nie sposób uznać wymierzonej oskarżonemu kary za rażąco niewspółmiernie łagodną, czyli za taką, której wadliwość jest oczywista, widoczna na pierwszy rzut oka.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>Zmiana wyroku poprzez wymierzenie oskarżonemu za zbrodnię z art 13§1 kk w zw. z art. 148§1 kk w zw. z art.157§ 1 kk w zw. z art 11§2 kk kary 25 lat pozbawienia</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	

wolności, a następnie orzeczenie takiej kary jako kary łącznej		
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Zarzut bezzasadny z powodów opisanych powyżej		

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
4.1.	
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
1.7. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
5.1.1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Całość wyroku	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
Wyrok zawiera prawidłowe rozstrzygnięcia. Szerzej opisano to w sekcjach 3.1-3.3	
1.8. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
5.2.1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zwięźle o powodach zmiany	

1.9. <i>Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji</i>		
1.1.7. <i>Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia</i>		
5.3.1.1.1.		# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
5.3.1.4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
1.1.8. <i>Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania</i>		
1.10. <i>Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku</i>		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
2	Oskarżonego zwolniono od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, gdyż nie posiada majątku, a przebywając w zakładzie karnym nie pracuje.

7. PODPIS
SSO del. Maciej Dutkowski SSA Wojciech Paluch SSA Michał Marzec

1.11. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	obrońca oskarżonego		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	uznanie oskarżonego za winnego zbrodni z art 13§1 kk w zw. z art. 148§1 kk w zw. z art.157§ 1 kk w zw. z art 11§2 kk		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		

1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego,	

	przepadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
1.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana

1.12. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	2		
Podmiot wnoszący apelację	pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	wysokość wymierzonej kary oskarżonemu		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	

#	brak zarzutów		
1.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana